

Ove Kunerts sagn om Tisvilde

Om illustrationerne i Trolldøjets Sand

Af Karl Erik Frederiksen

Jungen maler kan være særlig stolt af at skulle fremvise nogle billeder som han ikke er færdig med, eller måske slet ikke er tilfreds med. Først når signaturen er kommet på vil maleren være sit værk så bekendt, at andre kan få lov at studere det. Sådan må det nødvendigvis være for de fleste, og sådan har det også været for maleren Ove Kunert (1893-1975).

Året før han forlod kunstakademiet i 1917 slog han sig ned i Tisvilde. I den periode malede han blandt andet nogle meget poetiske billeder af sin tilkommende og af naturen, stærkt inspireret af sin læremester Julius Paulsen. I sit tilholdsted i Tisvilde gik han samtidig i gang med et større projekt: På væggene i en gammel vognport, der var omdannet til beboelse, monterede han 14 lærreder i forskellig størrelse. På disse tapeter begyndte han at male sin version af sagnet om Tisvilde.

Billederne fortæller historien om Sankt Helene, der driver i land på en stor sten på Tisvildes Nordstrand, og siden føres i land af munkene. Man ser kilden, der springer op af jorden ved hendes bære. Man følger hendes tur til graven. Man ser de syge og svækkede ved graven, og man ser de blussende sankthans-bål som samler folk.

Længere har han ikke gjort historien. Godt tre år efter at han begyndte at holde til i Tisvilde flyttede han nemlig ind i et andet hus i Tisvilde. Det forlyder at han af en efterfølgende ejer blev opfordret til at sætte sit navnetræk på billederne, men nogen signatur kom der aldrig på.

Huset er nu sommerhus, og kun dets skiftende beboere har kunnet glæde sig over den indholdsrige beretning, som Kunert skildrede.

Ingen kan sige om billederne er færdige, eller om de udtrykker det, som maleren ønskede. Tydeligt er det at de lidt tegneserie-agtige figurer, der er på billederne, i malerteknik og udtryk adskiller sig væsentligt fra de portrætter og kropstudier han malede i næsten samme periode, det vil sige mens han stadig var under 30 år.

Trods denne usikkerhed om det kunstneriske niveau vidner billederne om en maler der tydeligt er fascineret af en sagnom-

Ove Kunert var muligvis ikke selv tilfreds med billedserien "Sagnet om Tisvilde" som han formentlig begyndte på i 23-års alderen. Foto: Tommy Verting

spundet egn og dens traditioner. Denne begejstring kan offentligheden nu få et lille indtryk af. Den nuværende ejer gav nemlig tilladelse til at billederne bruges som illustration til en serie sagn og vandrehistorier om Helene og forskellige overleveringer om sankthans, der er en del af indholdet i »Trolldøjets Sand - samt andre sagn og vandrehistorier fra Tibirke og Arresøs opland«.

Et andet Kunert-billede forestillende Svanekæret i Tisvilde benyttes i bogen som illustration til en serie historier om Tisvildes forsvundne badstue(-slot?) og badstuekær. Ellers er bogen primært illustreret af Kaj Walther, Karen Myron Jeppen,

eventyrmaleren Aage Clemmensen og billedhuggeren Søren Koefoed.

Største bidragyder er Kaj Walther. Fra hans scrap-bøger er hentet 17 tusch-tegninger og akvareller, hvoraf de ældste er fra cirka 1950. Der bringes desuden tre helt nye stemningsmættede landskaber som han har malet ud af erindringen med farvekridt efter at han flyttede på Trongården. Helt nøjagtigt er de fra marts 2000. Det ene er et råkoldt landskab i mørke farver. De to andre er skovmotiver i forårets lyseste grønne farver.

Mere farve er der i 11 oliekriddstegninger og malerier af Karen Myron Jeppesen med motiver fra Tibirke, Tisvilde Hegn, Klodal, Ørby, Ellemosen, Annisse m.v. De fleste af disse illustrationer er lavet i 1999.

Eventyrmaleren Aage Clemmensen bidrager med tre malerier af dryader, lygtemænd og ellepiger, mens billedhuggeren Søren Koefoeds skitser og egne affotograferinger af skulpturen »Kampen« - dels som voksmodel og dels udført i papmaché som færdig installation i kapellet på Assistens Kirkegård - illustrerer et afsnit om tro og overtro. Skulpturen er kunstnerens version af Johannes Åbenbaringens beretning om overenglen Michaels kamp mod dragen med de syv hoveder.

Alle de seks nævnte kunstnere har det til fælles, at de har ladet sig inspirere og fortrylle af Tibirke- og Arresøegnens landskab og nyter, præcis som de forfædre, som underholdt deres efterkommere med beretninger om gode helgener, onde trolde, forførende elverpiger, bidske varulve, drilske nisser og gengangere, og som bogens tekst koncentrerer om.

Note:

»Toldtøjets Sand - og andre vandrehistorier fra Tibirke og Arresø opland« er udgivet af Helsingør Forlaget sankthans 2000.

120 sider, format 22 x 22, pris m. karton omslag 249,-, m. helbind 349. Signeret, nummeret udgave i helbind sælges i juni og juli 2000 for 295 kroner.